

บทที่ 6

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างการจัดการของการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและการจัดการของธุรกิจโฮมสเตย์ ซึ่งประกอบด้วย การจัดการของชุมชน การจัดการสินค้า การจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านการเงินของหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวง

2. เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการ โฮมสเตย์ของบ้านแม่กำปองและโฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวง

6.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการวิจัยในหัวข้อเรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างการจัดการของการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปเป็นผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

6.1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวง

1) การจัดการชุมชน

หมู่บ้านแม่กำปองมีการแบ่งกลุ่มและตำแหน่งหน้าที่ภายในชุมชนอย่างชัดเจน เช่น กลุ่มสหกรณ์ไฟฟ้า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น โดยแต่ละกลุ่มมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานและกฎระเบียบข้อปฏิบัติภายในกลุ่มเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนอย่างชัดเจน ชาวบ้านมีส่วนร่วมในธุรกิจโฮมสเตย์ของชุมชนเป็นอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 86.12 ของประชากรแม่กำปองทั้งหมด ทำให้ธุรกิจโฮมสเตย์ที่หมู่บ้านจัดตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2543 เป็นต้นมาสามารถพัฒนาจนเป็นธุรกิจที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน

หมู่บ้านแม่กลางหลวงนั้นพื้นฐานเป็นชาวกะเหรี่ยงซึ่งมีภาษา วัฒนธรรมและประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ชาวบ้านแม่กลางหลวงไม่มีการแบ่งกลุ่มกันอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกฎระเบียบที่ใช้กันภายในหมู่บ้านเป็นความเชื่อ และวัฒนธรรมประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมาแต่โบราณ ซึ่งกฎระเบียบต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้ยากต่อการปรับตัวของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์หมู่บ้านแม่กลางหลวง ชาวบ้านมีส่วนร่วม

ในธุรกิจโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์ของชุมชนน้อยเพียงร้อยละ 26.94 ของประชากรแม่กลางหลวง ทั้งหมด จากเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ธุรกิจโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์ของหมู่บ้านแม่กลางหลวงยังคงน้อยกว่าหมู่บ้านกำแพงในเรื่องการจัดการชุมชน

2) การจัดการสินค้า

หมู่บ้านแม่กำแพงประกอบธุรกิจโฮมสเตย์เพียงอย่างเดียว โดยมีบ้านพักรองรับนักท่องเที่ยวจำนวน 13 หลัง บ้านพักแต่ละหลังรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 6 – 7 คน บางหลังสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ถึง 15 คน บ้านแม่กำแพงมีกิจกรรมรองรับนักท่องเที่ยวมากมาย อาทิ เช่น การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ การฟังดนตรีพื้นเมือง และการชมศิลปะการฟ้อนรำพื้นบ้าน เป็นต้น มัคคุเทศก์ท้องถิ่นของหมู่บ้านแม่กำแพงยังมีไม่มาก โดยมีจำนวนเพียง 5 คนเท่านั้น โดยมีมัคคุเทศก์แต่ละคนต่างผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดีจากสถาบันของรัฐ การมีบ้านพักที่จำกัดโดยสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ครั้งละไม่เกิน 70 คนพร้อมทั้งมีจำนวนมัคคุเทศก์ที่คอยให้บริการนักท่องเที่ยวเพียง 5 คน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นคณะใหญ่ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานได้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กำแพงเป็นเวลา 2 วัน 1 คืน พร้อมอาหาร 3 มื้อ โดยเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 550 บาท

หมู่บ้านแม่กลางหลวงมีบ้านพักให้นักท่องเที่ยวเลือกอยู่ 2 แบบ ได้แก่ โฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์ ซึ่งโฮมสเตย์ของหมู่บ้านแม่กลางหลวงนั้นมีจำนวนประมาณ 20 หลังคาเรือน โดยบ้านพักแต่ละหลังสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 4 – 6 คน การรองรับนักท่องเที่ยวของโฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวงในแต่ละครั้งสามารถรองรับได้ไม่เกิน 120 คน บ้านแม่กลางหลวงมีกิจกรรมรองรับนักท่องเที่ยวมากมาย อาทิเช่น การฟังดนตรีพื้นเมือง การชมการสาธิตการทำกาแฟสด การชมการเลี้ยงปลาทราต์ เป็นต้น มัคคุเทศก์ท้องถิ่นของหมู่บ้านแม่กลางหลวงมีจำนวน 13 คน โดยมีมัคคุเทศก์แต่ละคนต่างผ่านการอบรมจากสถาบันของรัฐมาเป็นอย่างดี ทางเลือกอีกทางหนึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวก็คือการพักวิลเลจสเตย์บ้านแม่กลางหลวง โดยวิลเลจสเตย์ของหมู่บ้านแม่กลางหลวงมีทั้งหมด 13 หลังคาเรือน ซึ่งมีราคาแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวงเป็นเวลา 2 วัน 1 คืน โดยเสียค่าใช้จ่าย 400 บาท ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักวิลเลจสเตย์บ้านแม่กลางหลวง ส่วนใหญ่จะพักวิลเลจสเตย์เป็นเวลา 2 วัน 1 คืน โดยเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 500 บาท

3) การจัดการด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

ปัจจุบันทั้งหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวงต่างได้รับความช่วยเหลือในการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ จากภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ อินเทอร์เน็ต นิตยสารและสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ง่ายขึ้น แต่นักท่องเที่ยวยังรู้จักทั้ง 2 หมู่บ้านในวงแคบอยู่ ซึ่งต้องแก้ไขกันไป

หมู่บ้านแม่กำปองมีบริษัทนำเที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมเป็นประจำอยู่ถึง 3 บริษัท ได้แก่ บริษัทเอราวัณ พี.ยู.ซี บริษัททีริ ทราวอล และบริษัทเอเชียน เทรลส์ ซึ่งการมีบริษัททัวร์ที่พานักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมเป็นประจำทำให้เป็นช่องทางหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักโฮมสเตย์หมู่บ้านแม่กำปองมากขึ้น ในปีพ.ศ. 2546 นักท่องเที่ยวเดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กำปองทั้งหมด 745 คน แบ่งเป็นชาวไทย 539 คน และชาวต่างชาติ 206 คน นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กำปองส่วนใหญ่เป็นชาวสหรัฐอเมริกา โดยมีจำนวนทั้งหมด 71 คน คิดเป็นร้อยละ 34.466 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กำปอง

หมู่บ้านแม่กลางหลวงไม่มีบริษัทนำเที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมเป็นประจำ จะมีก็แต่บริษัทนำเที่ยวที่พานักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมเป็นบางครั้งเท่านั้น ในปีพ.ศ. 2546 นักท่องเที่ยวเดินทางมาพักโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์บ้านแม่กลางหลวงทั้งหมด 2,650 คน แบ่งเป็นชาวไทย 2,280 คน และชาวต่างชาติ 370 คน

จากการที่หมู่บ้านแม่กลางหลวงไม่มีการประชาสัมพันธ์ผ่านบริษัทนำเที่ยว ทำให้ช่องทางการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของหมู่บ้านแม่กลางหลวงด้อยกว่าหมู่บ้านแม่กำปอง

4) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

หมู่บ้านแม่กำปองมีแท็งก์น้ำจำนวน 13 แท็งก์ โดยมีระบบการจัดการควบคุมกันเองภายในหมู่บ้านโดยแบ่งเป็นปาง และคิดค่าธรรมเนียมในแต่ละปางแตกต่างกัน หมู่บ้านแม่กำปองมีการใช้กระแสไฟฟ้าได้จากระบบไฟฟ้าพลังน้ำและกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และปัญหาขยะในหมู่บ้านแม่กำปองก็ยังมีไม่มากนัก โดยปัจจุบันหมู่บ้านแม่กำปองมีเตาเผาขยะอยู่ 12 เตาทั่วหมู่บ้านแม่กำปอง นอกจากนี้หมู่บ้านแม่กำปองยังมีกฎระเบียบในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเห็นได้ชัด

หมู่บ้านแม่กลางหลวงมีแท็งก์น้ำจำนวน 1 แท็งก์ ชาวบ้านคนไหนต้องการใช้น้ำจากแท็งก์น้ำในหมู่บ้านก็สามารถที่จะไปต่อท่อเชื่อมกับแท็งก์น้ำหมู่บ้านตัวเอง โดยมีคณะกรรมการดูแลแท็งก์น้ำ 3 คน และคิดค่าธรรมเนียมการดูแลในอัตราที่เท่ากันทั้งหมู่บ้าน หมู่บ้านแม่กลาง

หลวงยังไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ จะมีก็เพียงแต่ศูนย์ติดต่อสอบถามโสมสเดย์และวิลเลจสเดย์บ้านแม่กลางหลวงโดยการปั่นไฟเท่านั้น และปัญหาขยะในหมู่บ้านแม่กลางหลวงก็ยังมีไม่มากนัก โดยบ้านพักทุกหลังจะมีถังขยะเป็นของตัวเอง และจะมีพนักงานมาเก็บขยะ แยก และรวบรวมขยะเพื่อนำไปขายต่อพ่อค้าที่ขึ้นมารับซื้ออีกต่อหนึ่ง ส่วนขยะที่ใช้การไม่ได้แล้วจะถูกนำไปทิ้งเทศบาลนครเชียงใหม่ หมู่บ้านแม่กลางหลวงยังไม่มีกฎระเบียบในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน จะมีก็เพียงแต่ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษให้รักษาสีสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

5) การจัดการด้านการเงิน

หมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวงมีการจัดการด้านการเงินโดยผ่านระบบสหกรณ์หมู่บ้านเช่นเดียวกัน โดยในปีพ.ศ. 2546 หมู่บ้านแม่กำปองมีกำไรจากการดำเนินงานทั้งสิ้น 49,529 บาท แต่ในปีพ.ศ. 2546 หมู่บ้านแม่กำปองไม่มีการปันผลเนื่องจากมีกำไรไม่เพียงพอ ปัจจุบันหุ้นสหกรณ์หมู่บ้านแม่กำปองมีทั้งหมด 2,708 หุ้น ราคาหุ้นละ 50 บาท กำไรจากการดำเนินงานของหมู่บ้านแม่กำปองจะนำไปบำรุงสาธารณประโยชน์ เป็นทุนเพื่อการศึกษาอบรม เป็นทุนสะสมเพื่อการขยายกิจการ เป็นทุนสำรองหมู่บ้าน บำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร้อยละ 5 หรือไม่เกิน 10,000 บาท) เงินโบนัสคณะกรรมการหมู่บ้าน และเงินปันผลเฉลี่ยผู้ถือหุ้นสหกรณ์

หมู่บ้านแม่กลางหลวงมีกำไรจากการดำเนินงานทั้งสิ้นประมาณ 131,775 บาท ในปีพ.ศ. 2546 หมู่บ้านแม่กลางหลวงมีการปันผลเป็นจำนวนเงินทั้งหมด 50,200 บาท ปัจจุบันหุ้นสหกรณ์หมู่บ้านแม่กลางหลวงมีทั้งหมด 696 หุ้น ราคาหุ้นละ 100 บาท กำไรจากการดำเนินงานของหมู่บ้านแม่กลางหลวงจะนำเข้าบัญชีเป็นทุนในการดำเนินงานปีถัดไป

สาเหตุที่กำไรจากการดำเนินงานของหมู่บ้านแม่กลางหลวงมากกว่าหมู่บ้านแม่กำปองเป็นเพราะนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์กันมาก ประกอบกับบ้านพักที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์มีราคาสูงกว่าบ้านพักแบบวิลเลจสเดย์ของหมู่บ้านแม่กลางหลวง นักท่องเที่ยวจึงเลือกที่จะพักวิลเลจสเดย์บ้านแม่กลางหลวงมากกว่าพักที่บ้านพักของอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ด้วยสาเหตุนี้ทำให้กำไรจากการดำเนินงานของหมู่บ้านแม่กลางหลวงมากกว่ากำไรจากการดำเนินงานของหมู่บ้านแม่กำปอง

6.1.2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวง สามารถสรุปได้ว่า หมู่บ้านแม่กำปองมีจุดแข็งอยู่ที่มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ภายในชุมชน และมีกฎระเบียบชุมชนอย่างชัดเจน ชาวบ้านมีส่วนร่วมในธุรกิจโฮมสเตย์ของหมู่บ้านเป็นอย่างมาก มีระบบการจัดการทางการเงินที่เป็นรูปธรรม มีกิจกรรมรองรับนักท่องเที่ยวอยู่ถึง 10 กิจกรรม มีการจัดทำแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์ธุรกิจโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวทราบ มีบริษัทนำเที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมเป็นประจำอยู่ถึง 3 บริษัท มีระบบกระแสไฟฟ้าอยู่ถึง 2 ระบบ และมีเตาเผาขยะกระจายอยู่ทั่วไปในแต่ละปาง จุดอ่อนของหมู่บ้านได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ที่ควบคุมดูแลโฮมสเตย์ทั้งหมด มีบ้านพักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียง 13 หลัง และมีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นของหมู่บ้านมีเพียง 5 คน ส่วนการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) การได้รับการสนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์จากทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์กำลังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวประกอบกับเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวที่รู้จักกันทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นโอกาสของหมู่บ้านแม่กำปอง และปัจจุบันมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นอย่างมากมาย ประกอบกับหมู่บ้านข้างเคียงมีการพัฒนาที่พักแบบรีสอร์ทขึ้นมาแข่งขันกับหมู่บ้านแม่กำปองเป็นอุปสรรคของหมู่บ้านแม่กำปอง

หมู่บ้านแม่กลางหลวงมีจุดแข็งอยู่ที่ โฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์ควบคุมดูแลโดยระบบคณะกรรมการ การมีที่พักให้นักท่องเที่ยวได้เลือกพัก 2 แบบ มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ถึงประมาณ 180 คนต่อครั้ง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีอยู่ถึง 13 คน มีเครือข่ายการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันถึง 4 หมู่บ้าน การตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ และราคาที่พักราคากว่าบ้านพักของกรมอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จุดอ่อนของหมู่บ้านได้แก่ มีการแบ่งกลุ่ม และกำหนดหน้าที่ภายในชุมชนไม่ชัดเจน ไม่ได้กำหนดกฎระเบียบชุมชนเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์หรือวิลเลจสเตย์ได้ทราบ ชาวบ้านแม่กลางหลวงมีภาษาที่เป็นของตนเอง มีวัฒนธรรมประเพณีประจำชนเผ่าซึ่งค่อนข้างแตกต่างจากคนพื้นราบ ชาวบ้านมีส่วนร่วมในธุรกิจโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์น้อย มีกิจกรรมในการรองรับนักท่องเที่ยวน้อย มีการพึ่งพิงการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภายนอกมากเกินไป ไม่มีบริษัทนำเที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมเป็นประจำ มีแท็กซี่นำประจำหมู่บ้านอยู่เพียง 1 แท็กซี่ ปัจจุบันหมู่บ้านแม่กลางหลวงยังไม่มีไฟฟ้าใช้ และไม่มีเตาเผาขยะประจำหมู่บ้าน ส่วนโอกาสของหมู่บ้านได้แก่ ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีการสนับสนุนให้ใช้พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากกรมป่าไม้ ได้รับการสนับสนุนจากอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ได้รับการ

สนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์จากทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนตลอดจนปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์กำลังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ส่วนการขาดงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจุบันมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นอย่างมากมาเป็นอุปสรรคของหมู่บ้านแม่กลางหลวง

6.1.3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อธุรกิจโฮมสเตย์หมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวง

ในส่วนข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กำปองเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.87 และ 39.13 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.13 และมีสถานภาพโสดถึงร้อยละ 60.87 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.22 โดยมีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.43 และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.43 ภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 47.83 โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเป็นผู้ตัดสินใจในการท่องเที่ยวครั้งนี้เอง คิดเป็นร้อยละ 34.79 โดยนักท่องเที่ยวเลือกที่จะเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุดติดต่อกันหลายวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.78 ส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวได้ข้อมูลข่าวสารจากบุคคลใกล้ชิดหรือคนรู้จัก โดยคิดเป็นร้อยละ 30.43 โดยเดินทางไปกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.87

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยคิดเป็นร้อยละ 66 และ 34 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 และมีสถานภาพโสดถึงร้อยละ 66 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58 โดยมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42 ภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 52 โดยส่วนใหญ่ตัวนักท่องเที่ยวเป็นผู้ตัดสินใจในการท่องเที่ยวครั้งนี้เอง คิดเป็นร้อยละ 44 และนักท่องเที่ยวเลือกที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในทุกโอกาสตามความสะดวกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44 ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะได้ข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ โดยคิดเป็นร้อยละ 28 โดยเดินทางไปกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54

ในส่วนของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อธุรกิจโฮมสเตย์หมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านแม่กลางหลวง สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อโฮมสเตย์บ้านแม่กำปองในเรื่องภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจในประเด็นสภาพภูมิอากาศมากที่สุด และนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อโฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวงในเรื่องภาพลักษณ์ของ

สถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีความพึงพอใจในประเด็นความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว มากที่สุด

ตารางที่ 6.1 สรุปผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโฮมสเตย์บ้านแม่กำปองและโฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวง

รายการ	ประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด	
	โฮมสเตย์บ้านแม่กำปอง	โฮมสเตย์บ้านแม่กลางหลวง
1. ด้านผลิตภัณฑ์	ความพอเพียงของอุปกรณ์เครื่องนอน / ความสะอาดของอาหาร	ความสะอาดของสถานที่พักผ่อน
2. ด้านราคา	ราคาค่าอาหาร	ราคาค่าอาหาร
3. ด้านการส่งเสริมการตลาด	แผ่นพับ	นิตยสาร / โทรทัศน์
4. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	การติดต่อทางโทรศัพท์	ความสะดวกในการเดินทาง
5. ด้านการให้บริการ	บุคลิกภาพ อธิยาศัย และมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าของบ้านพัก	มารยาท และความสุภาพของเจ้าของบ้านพัก
6. ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	สภาพภูมิอากาศ	ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาโครงสร้างการจัดการของการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของบ้านแม่กำปองและบ้านแม่กลางหลวง ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1) หมู่บ้านแม่กำปอง

1. หมู่บ้านแม่กำปองควรจะเปลี่ยนระบบการบริหารธุรกิจโฮมสเตย์จากผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดูแลธุรกิจโฮมสเตย์ทั้งหมดเป็นระบบแบบคณะกรรมการบริหารงาน เพื่อที่จะทำให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดการระดมสมองเพื่อพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้นได้

2. ควรจะมีการเพิ่มบ้านพักสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันมีบ้านพักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอยู่เพียง 13 หลัง การรับบ้านพักเข้าโครงการโฮมสเตย์ของหมู่บ้านควรจะได้รับบ้านพักที่ตั้งอยู่บริเวณปางนอก ปางกลาง ปางขน และปางโตน เพื่อให้มีการกระจายรายได้ทั่วถึงและเกิดความเป็นธรรม

3. จัดการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ของหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการของมัคคุเทศก์ และมีรูปแบบการบริการที่ทันสมัยรองรับนักท่องเที่ยวได้ พร้อมทั้งพยายามเพิ่มมัคคุเทศก์เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น
4. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้านพัก เช่น พัดลม เป็นต้น พร้อมทั้งเพิ่มสุขลักษณะในห้องน้ำโดยมีชักโครกในบ้านพักทุกหลัง
5. ควรลดราคาค่าเข้าชมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฟังดนตรีพื้นเมือง และการแสดงศิลปะการฟ้อนรำ เป็นต้น ซึ่งยังมีราคาสูงในสายตานักท่องเที่ยวอยู่
6. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุมากขึ้น
7. ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น โดยจัดการอบรมให้สมาชิกหมู่บ้านมีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ต และจัดทำเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ธุรกิจโฮมสเตย์ของตนเอง
8. ควรจัดกิจกรรมในการรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อปลูกฝังชาวบ้านให้มีจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ตลอดไป

2) หมู่บ้านแม่กลางหลวง

1. ควรมีการแบ่งหน้าที่ภายในชุมชนให้ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการแต่ละท่านได้ทราบว่าตนเองมีหน้าที่อะไร ทำให้ไม่สับสน และสามารถดำเนินงานได้ถูกต้องตามหน้าที่ของตนเอง
2. ควรกำหนดกฎระเบียบชุมชนเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจนและเป็นสากล พร้อมทั้งกำหนดมาตรการหรือบทลงโทษให้แน่นอน เพื่อให้หมู่บ้านมีสังคมที่มีมาตรฐานเทียบเท่ากับสังคมอื่น ๆ ต่อไป
3. ควรให้ชาวบ้านได้รับการศึกษาเพิ่มเติม อย่างน้อยชาวบ้านควรจะพูดและรับฟังได้ 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทย เพื่อจะได้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น
4. ควรณรงค์ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมกับธุรกิจโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์ของหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การกระจายรายได้ทั่วถึงสมาชิกของหมู่บ้านทุก ๆ คน และเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการวางแผนทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้านอีกด้วย
5. ควรจะเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านได้มากขึ้น โดยการส่งชาวบ้านไปอบรมตามหน่วยงานของรัฐ เช่น กรมส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น เพื่อที่จะได้ดึงดูคนนักท่องเที่ยวให้สนใจมาพักโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์บ้านแม่กลางหลวงเพิ่มมากขึ้น
6. ควรจะมีการจัดทำกรประชาสัมพันธ์ธุรกิจโฮมสเตย์และวิลเลจสเตย์ของหมู่บ้านด้วยตนเอง ไม่ควรที่จะต้องพึ่งผู้อื่นมากเกินไป

7. ควรจะติดต่อบริษัทนำเที่ยวให้มาพักแรมประจำ โดยอาจจะยื่นสิทธิพิเศษแก่บริษัทนั้น ๆ เพื่อที่จะได้ประชาสัมพันธ์ธุรกิจโฮมสเตย์และวิลเลจสแคว์ของหมู่บ้านอีกทางหนึ่ง

8. ควรติดตั้งแท็งก์น้ำประจำหมู่บ้านเพิ่ม เนื่องจากปัจจุบันหมู่บ้านแม่กลางหลวงมีแท็งก์น้ำประจำหมู่บ้านเพียง 1 แท็งก์ ทำให้อาจเกิดปัญหาเวลาแท็งก์น้ำขาดช่องได้

9. ควรสร้างเตาเผาขยะประจำหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้สามารถจัดการขยะได้ด้วยตนเอง เป็นการรองรับปัญหาขยะที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคตได้

10. ควรรณรงค์ให้ชาวบ้านเพิ่มสุขลักษณะในห้องน้ำ โดยเปลี่ยนจากส้วมซึมเป็นชักโครกในบ้านพักทุกหลัง เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักหมู่บ้านแม่กลางหลวง

11. ควรลดราคาค่ามัคคุเทศก์ท้องถิ่นในกิจกรรมการเดินป่า เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

12. ควรมีการประชุมสัมพันธผ่านทางวิทยุเพิ่มขึ้น

13. ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น โดยจัดการอบรมให้สมาชิกหมู่บ้านมีความรู้เรื่องอินเทอร์เน็ต และจัดทำเวบไซค์เพื่อประชาสัมพันธ์ธุรกิจโฮมสเตย์ของตนเอง

14. ควรจัดกิจกรรมในการรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อปลูกฝังชาวบ้านให้มีจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ตลอดไป

6.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้โคเน้นพฤติกรรมผู้บริโภค เพศ อายุ และประเภทของนักท่องเที่ยว

2) ควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ทั้งนี้รวมถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับชุมชน รายได้ และการจ้างงานภายในชุมชน เป็นต้น

3) ศึกษากลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบเครือข่ายและทัวร์ต่าง ๆ ที่เน้นจัดทัวร์เชิงอนุรักษ์